Politica pentru Știința deschisă
din Institutul Național de Cercetare-Dezvoltare în Informatică – ICI București

Avizată în şedinţa Consiliului Ştiinţific din data de 02.07.2026

Aprobată în şedinţa Consiliului de Administraţie din data de 07.08.2026

CUPRINS

Introducere 1
Glosar de termeni 2
1. Preambul 4
2. Jurisdicția, efectul și implementarea politicii 4
3. Drepturi, responsabilități și îndatoriri 5
3.1. Pentru ICI București 5
3.2. Pentru cercetători și celelalte persoane implicate în activități de cercetare 7
4. Accesul deschis la publicații 8
5. Accesul deschis la datele de cercetare 9
6. Accesul deschis la rezultatele cercetării 9
7. Știință deschisă și Știință cu cetățenii 10
8. Infrastructura 10
9. Monitorizarea performanței și evaluarea activității de cercetare 11
10. Formare 11
11. Monitorizarea conformității cu Politica și validitatea Politicii 12

Introducere

Prezenta Politică privind Știința deschisă a fost elaborată pe baza documentului „***Politica-model privind Știința Deschisă pentru organizațiile care desfășoară activități de cercetare (RPO)”***[1], propus de *OpenAIRE* – o inițiativă non-profit, condusă de comunitate, care modelează politicile, infrastructurile și serviciile pentru Știința Deschisă în Europa și nu numai (https://www.openaire.eu/).

Scopul principal al *OpenAIRE* este de a sprijini excelența în cercetarea la nivel mondial prin intermediul unei infrastructuri de încredere pentru accesul deschis, partajarea datelor și comunicarea științifică.

În acest context, Politica-model urmărește să sprijine organizațiile de cercetare în elaborarea politicilor privind Știința deschisă/Accesul deschis, prin alinierea acestora la prevederile principalelor Regulamente și Decizii emise de Parlamentul European și de Consiliul European referitoare la acest domeniu, precum și cu alte evoluții importante la nivelul UE, cum ar fi, printre altele, *Agenda politică ERA 2022-2024*, „*Plan S*” și „*cOAlition S*”, *Agenda strategică de cercetare și inovare a European Open Science Cloud (EOSC)*, liniile de acțiune ale *Platformei europene pentru politica privind Știința deschisă*, *Viziunea strategică și rolul OpenAIRE în consolidarea comunității CoARA*, publicată în decembrie 2024.

Elaborarea Politicii ICI pentru Știință deschisă a luat în considerare și impactul la nivel instituțional al prevederilor „***Cărții Albe privind tranziția către Știința Deschisă 2023–2030***”[2] .

Cartea Albă definește opt obiective strategice pentru asigurarea tranziției către Știința Deschisă la nivel național și oferă detalii privind semnificația fiecărui obiectiv, contextul internațional și contextul național al acestuia, precum și acțiunile propuse pentru implementarea sa.

[1] OpenAIRE. *Model Policy on Open Science for Research Performing Organisations (RPOs)*. October 13, 2025. https://zenodo.org/records/17339709

[2] UEFISCDI. *Cartea Albă a tranziției către Știința Deschisă 2023 - 2030. Document strategic privind cadrul dezvoltării Științei Deschise în România*. Decembrie 2022. https://www.open-science.ro/resurse/cartea-alba-a-tranzitiei-catre-stiinta-deschisa-2023-2030

Glosar de termeni

Accesul deschis (liber): practica de asigurare a accesului în mediul on-line la rezultatele cercetării, într-un mod deschis, nediscriminatoriu și fără costuri pentru cititor, permițând reutilizarea cu cât mai puține restricții. (Recomandarea (UE) 790/2018).

Acces deschis „Diamond”: asigurarea imediată de către o revistă sau un editor de carte a accesului deschis la o publicație, fără plata unei taxe.

Access deschis „Gold”: asigurarea accesului deschis prin publicare într-o revistă cu acces deschis (publicare cu acces deschis).

Access deschis „Green”: furnizarea accesului deschis printr-un depozit cu acces deschis (cunoscut și ca „auto-arhivare”).

Cercetare: orice activitate creativă și sistematică, efectuată cu scopul de aprofundare a cunoașterii.

Cercetător: orice membru al personalului de cercetare din ICI București, indiferent de nivel și de statutul de angajare, inclusiv doctoranzi.

Copia unei publicații care poate fi citită de mașină (lizibilă automat): o publicație într-un format care poate fi utilizat și înțeles de un calculator.

Date de cercetare sau datele provenite din cercetare: documente în format digital care nu sunt publicații științifice și care sunt colectate sau produse în cursul activităților de cercetare științifică și sunt utilizate ca dovezi în procesul de cercetare sau sunt acceptate în mod curent în comunitatea de cercetare drept necesare pentru validarea concluziilor și rezultatelor cercetărilor. Datele provenite din cercetare includ statisticile, rezultatele experimentelor, măsurătorile, observațiile rezultate din munca de teren, rezultatele anchetelor, înregistrările interviurilor și imaginile. Sunt incluse, de asemenea, metadatele, specificațiile și alte obiecte digitale. (DIRECTIVA (UE) 2019/1024).

Date cu caracter personal: orice informație referitoare la o persoană fizică identificată sau identificabilă („subiectul datelor”); o persoană fizică identificabilă este acea persoană care poate fi identificată, direct sau indirect, în special prin referire la un identificator cum ar fi un nume, un număr de identificare, date de localizare, un identificator online sau la unul sau mai mulți factori specifici identității fizice, fiziologice, genetice, mentale, economice, culturale sau sociale ale acelei persoane fizice.

Depozit digital (repozitoriu): o arhivă online, unde cercetătorii pot depozita rezultate digitale ale cercetării și pot oferi acces (deschis) la acestea. Depozitele digitale ajută la managementul și oferirea accesului la rezultate științifice, cum ar fi publicații, date, software, printre altele. De asemenea, contribuie la păstrarea pe termen lung a activelor digitale. (Annotated Model Grant Agreement EU Funding Programmes 2021-2027).

Depozit adecvat: îndeplinește standardele de calitate, de exemplu compatibilitatea OpenAIRE (https://www.openaire.eu/validator-registration-guide), certificare CoreTrust Seal

(https://www.coretrustseal.org/).

Managementul datelor de cercetare (RDM): procesul din cadrul ciclului de viață al cercetării care include colectarea, organizarea, pregătirea (*curation*), stocarea, păstrarea (pe termen lung), securitatea, asigurarea calității, alocarea de identificatori persistenți (PID), furnizarea de metadate în conformitate cu cerințele aferente disciplinelor, licențe, reguli și proceduri de partajare a datelor. RDM este un element esențial în orice proiect care generează, colectează sau reutilizează date. (Horizon Europe Programme Guide).

Metadate: descriptorii utilizați pentru descrierea, urmărirea, utilizarea și gestionarea articolului depozitat (de exemplu: titlul publicației, autor(ii), afilierea instituțională, numele revistei în care a fost acceptată publicația).

Planul de management al datelor (DMP): un document care subliniază încă de la începutul proiectului principalele aspecte ale ciclului de viață al datelor provenite din cercetare. Acesta include proveniența, organizarea și pregătirea datelor (*data curation*), precum și condițiile în ceea ce privește accesul, arhivarea/păstrarea, partajarea și eventuala ștergere a acestora, atât în timpul cât și după finalizarea proiectului. DMP este un document dinamic care ar trebui actualizat în conformitate cu progresul proiectului.

Publicație științifică: rezultatul activității unor cercetători dintr-o instituție, publicat (sau în curs de publicare) în regim de recenzare *inter pares*. Publicațiile științifice includ articole științifice și formate de text lung cum ar fi monografii și alte tipuri de cărți, capitole de cărți.

Recenzare colegială (*inter pares*) deschisă: (a) un mecanism de evaluare academică în care identitatea recenzentului și cea a autorului sunt cunoscute reciproc în timpul procesului de recenzare și publicare, (b) un sistem în care rapoartele recenzenților sunt publicate împreună cu articolele, (c) un sistem în care nu numai „experții” pot comenta, (d) combinații ale variantelor de mai sus sau alte metode noi.

Rezultatele cercetării: rezultate generate prin activități de cercetare și inovare, finanțate prin programe de profil, care constau intr-o gamă largă de livrabile, inclusiv publicații științifice (articole, cărți, lucrări la conferințe), seturi de date, software, algoritmi, protocoale, modele, fluxuri de lucru și note de laborator în format electronic (electronic notebooks), brevete, proprietate intelectuală, prototipuri, tehnologii și inovații de proces. Rezultatele cercetării includ, de asemenea, rapoarte tehnice, sinteze și alte contribuții în beneficiul politicilor publice. Anumite rezultate (brevete, IPR, prototipuri, tehnologii) pot necesita protecție și valorificare, astfel încât decizia de publicare se ia după analiza obligațiilor contractuale.

Resursele educaționale deschise (OER): conform OCDE, sunt „materiale de predare, învățare și cercetare care folosesc instrumente precum licențe deschise pentru a permite reutilizarea lor gratuită, îmbunătățirea continuă și reorientarea de către terți, în scopuri educaționale”.

Serviciu / instrument tehnic dedicat: un serviciu utilizat în cadrul procesului de cercetare derulat în institut, care aderă la principiile Științei deschise, în sensul facilitării accesului deschis, transparenței și colaborării în cercetare. Aceste servicii pot include instrumente precum depozite (repozitorii), platformele DMP (Data Management Plan), notebooks electronice, cataloage electronice și reviste cu Acces deschis „Diamond”.

Sistem IA: un sistem bazat pe calculator, proiectat să funcționeze cu diferite niveluri de autonomie și adaptabilitate. Procesează intrări pentru a genera ieșiri - cum ar fi predicții, conținut, recomandări sau decizii - care servesc unor obiective explicite sau implicite și pot influența mediile fizice sau virtuale.

Știința deschisă: o nouă abordare a proceselor științifice, bazată pe cooperare și pe noi modalități de diseminare a cunoștințelor, îmbunătățirea accesibilității și a reutilizării rezultatelor cercetării cu ajutorul tehnologiilor digitale și al noilor instrumente de colaborare deschisă. (Recomandarea (UE) 790/2018).

Știința cu cetățenii: participarea voluntară a cetățenilor la cercetare și inovare în diferite etape ale procesului și la diferite niveluri de implicare, de la dezvoltarea agendelor și politicilor de cercetare, până la colectarea, procesarea și analiza datelor și evaluarea rezultatelor de cercetare (Citizen Science - Elevating research an innovation through societal engagement, Comisia Europeană, 2020).

1. Preambul

ICI București se angajează să promoveze știința și diseminarea largă a cunoștințelor în beneficiul societății prin adoptarea de practici privind cercetarea deschisă, reproductibilă și responsabilă. În acest fel, institutul susține politica la nivel național privind Știință deschisă.

ICI București recunoaște „deschiderea” ca normă pentru informațiile de cercetare care sunt utilizate și produse în contextul cercetării. În acest sens, se angajează să o promoveze, printre altele, prin încurajarea și susținerea proceselor și instrumentelor de cercetare care susțin colaborarea și interdisciplinaritatea, prin stimularea diseminării cunoștințelor, a accesibilității și reutilizării activităților și rezultatelor de cercetare, prin încurajarea accesului deschis la publicații, date și informații de cercetare în general, concomitent cu constituirea infrastructurii necesare, dezvoltarea abilităților și promovarea recompenselor și stimulentelor pentru susținerea Științei deschise.

2. Jurisdicția, efectul și implementarea politicii

Politica se aplică personalului și colaboratorilor implicați oficial în activități de cercetare în ICI București, în limitele raportului juridic și ale responsabilităților stabilite prin contract, fișa postului, decizia de proiect, incluzând personalul cu normă întreagă, cercetătorii postdoctorali, cercetătorii invitați, personalul contractual, managerii de date și asistenții de cercetare implicați oficial în activități de cercetare.

În cazurile în care cercetarea este finanțată de o terță parte, orice acord cu acea parte privind drepturile de acces, depozitare și stocare are prioritate față de prezenta Politică.

Aplicarea principiilor Științei deschise nu va afecta protecția proprietății intelectuale, transferul tehnologic, confidențialitatea, securitatea informațiilor și interesele legitime ale ICI București și ale partenerilor săi.

Acest document intră în vigoare de la data aprobării sale.

În termen de 45 de zile de la aprobare va fi elaborat Planul de acțiune pentru implementarea prevederilor prezentei Politici, pentru o perioadă de 24 de luni, care prevede priorități de abordare, etape de implementare, proceduri interne necesare, responsabilități, termene și mecanisme de monitorizare. La finalul perioadei de 24 de luni va fi elaborată o nouă versiune a planului.

3. Drepturi, responsabilități și îndatoriri

3.1. Pentru ICI București

1. Sprijinirea și promovarea tranziției către Știință deschisă/ Acces deschis prin educație, formare și acțiuni de conștientizare care vizează cercetătorii și alți angajați, concomitent cu asigurarea infrastructurii și a finanțării necesare pentru a sprijini această tranziție. Implementarea Științei deschise și dobândirea competențelor conexe va trebui să facă parte integrantă din oferta de formare profesională și de dezvoltare a carierei cercetătorilor.

2. Constituirea unui depozit (repozitoriu) instituțional cu acces deschis sau colaborarea cu un depozit tematic sau național conform standardelor internaționale, care să conțină resurse digitale și să furnizeze instrumente avansate de căutare, navigare și Acces deschis la conținutul acestuia.

3. Obligativitatea utilizării identificatorilor persistenți recunoscuți, atunci când sunt disponibili și adecvați tipului de rezultat sau proiectului (cum ar fi DOI, ORCID sau altele).

4. Numirea unui ofițer de date care are rol de coordonare metodologică și suport pentru toate aspectele legate de date, inclusiv – dar fără a se limita la – dezvoltarea Planurilor de Management al Datelor (DMP) și respectarea legislației naționale și europene, conservarea (*curation*) și administrarea (*stewarding*) datelor.

5. Dezvoltarea și furnizarea de mecanisme și servicii pentru stocarea, păstrarea în siguranță, înregistrarea, depozitarea și partajarea datelor și a altor rezultate ale cercetării, cum ar fi software, modele, în conformitate cu principiile FAIR, precum și conservarea lor pe termen lung, furnizarea de ghiduri adecvate cercetătorilor, inclusiv șabloane DMP.

6. Integrarea practicilor de Știință deschisă în recrutare, în criteriile de monitorizare a performanței și de evaluare a cercetării, dincolo de furnizarea accesului deschis la publicații și date, cum ar fi participarea la proiecte de știință cetățenească, experimentarea evaluării *inter pares* deschisă sau utilizarea Resurselor Educaționale Deschise (OER).

7. Încurajarea utilizării practicilor de Știință deschisă cât mai devreme și pe scară cât mai largă posibil (de exemplu, prin preînregistrare publicații sau pre-printuri).

8. Specificarea rolurilor, drepturilor și responsabilităților fiecărui membru/ departament/ serviciu din cadrul institutului cu un rol în adoptarea și implementarea politicii.

9. Monitorizarea conformității cu politica prin compararea conținutului depozitului cu informațiile colectate de la serviciile de indexare și prin date privind utilizarea (acces și descărcări) per publicație/ departament/ serviciu/ institut.

10. Evidența costului total al canalelor de publicare științifică și al publicațiilor individuale. Implicarea în dezbaterile privind acordurile cu editorii pentru a include dreptul de a publica toate articolele în Acces deschis sau de a le face disponibile public și imediat prin intermediul unui link de depozit în momentul publicării. Încurajarea și susținerea modelelor noi și inovatoare de publicare în Acces deschis, inclusiv a editorilor în Acces deschis care nu percep Taxe de Procesare a Articolelor (APC).

11. Prelucrarea și evaluarea informațiilor despre costurile de Management al Datelor de Cercetare.

12. Urmărirea obiectivului de asigurare a conformității depozitului instituției și a altor infrastructuri de cercetare cu cerințele de certificare în raport cu principiile de date FAIR și specificațiile tehnice EOSC (în cazul infrastructurilor înrolate sau interconectate EOSC).

13. Implementarea unor politici de DPI și protecție a datelor pentru a sprijini Știința deschisă și a ghida cercetătorii cu privire la problemele de proprietate intelectuală.

14. Implementarea unei politici de licențiere deschisă pentru publicarea rezultatelor cercetării, în funcție de natura acestora (publicații, date, software, modele, documentații, resurse educaționale).

15. Elaborarea unui Plan de promovare a integrității cercetării (Research Integrity Promotion Plan - RIPP) care descrie modul în care ICI București sprijină cercetătorii în respectarea cerințelor de etică a cercetării, inclusiv în cazurile în care cercetătorii gestionează date indigene.

16. Asigurarea accesului cercetătorilor la informații online adecvate despre integritatea cercetării și practicile cercetării responsabile.

17. Promovarea, îndrumarea și sprijinirea utilizării responsabile a IA generative în activitățile de cercetare.

18. Dezvoltarea, implementarea și utilizarea sistemelor IA într-o manieră care respectă principiile etice privind autonomia umană, prevenirea prejudiciilor, echitatea și explicabilitatea. Adoptarea unor măsuri adecvate pentru atenuarea riscurilor cu impact negativ care decurg din utilizarea sistemelor IA.

19. Oferirea de stimulente pentru adoptarea practicilor recomandate de Știință deschisă, dincolo de cele obligatorii, precum partajarea timpurie și deschisă a rezultatelor cercetării, gestionarea rezultatelor (altele decât datele de cercetare) și evaluarea *inter pares* deschisă.

20. Încurajarea adoptării unor măsuri care asigură reproductibilitatea rezultatelor cercetării.

21. Promovarea diversității lingvistice prin oferirea unei infrastructuri care permite accesul egal la rezultatele cercetării, indiferent de limba în care sunt prezentate.

3.2. Pentru cercetători și celelalte persoane implicate în activități de cercetare

1. Gestionarea publicațiilor, datelor și resurselor educaționale în conformitate cu principiile și cerințele prevăzute în prezenta Politică.
2. Înregistrarea noilor proiecte de cercetare, în etapa de propunere, la compartimentul desemnat din cadrul ICI București, pentru a se asigura că beneficiază de sprijinul instituțional adecvat.
3. Respectarea cerințelor organizaționale, de reglementare, instituționale, precum și a altor cerințe contractuale și legale privind elaborarea, pregătirea, depunerea, administrarea și diseminarea publicațiilor și a datelor, în absența unui alt acord cu terți care să aibă prioritate.
4. Asigurarea includerii principiilor care guvernează gestionarea datelor (în conformitate cu prezenta Politică și cu mandatele finanțatorilor) într-un Plan de Management al Datelor (DMP).
5. Elaborarea și actualizarea unui DMP pentru fiecare proiect care generează, colectează, prelucrează sau reutilizează date de cercetare într-o măsură relevantă ori pentru care DMP este cerut de finanțator, contract, evaluarea etică sau procedura instituțională.
6. Alegerea tipului adecvat de licențiere pentru rezultatele cercetării lor.
7. Asigurarea respectării Codului european de conduită pentru integritatea în cercetare.
8. Respectarea cerințelor de securitate atunci când proiectul lor implică informații sensibile.
9. Asigurarea existenței unui Plan de Exploatare și Diseminare care să permită utilizarea ulterioară a rezultatelor cercetării lor.
10. Asigurarea integrității conținutului atunci când se utilizează sisteme IA.
11. Utilizarea IA generative într-un mod transparent.
12. Acordarea unei atenții deosebite aspectelor legate de proprietatea intelectuală, viața privată și confidențialitate atunci când se partajează informații sensibile sau protejate cu instrumente IA.
13. Asigurarea faptului că cercetările lor se aliniază cu reglementările privind guvernanța datelor indigene și solicitarea consimțământului prealabil și informat înainte de colectarea sau utilizarea acestora.
14. Luarea în considerare a publicării rezultatelor cercetării în mai multe limbi, ori de câte ori este posibil, inclusiv în limbile naționale, mai degrabă decât exclusiv în limbile academice dominante, cum ar fi engleza. În același context, cercetătorii sunt încurajați insistent să acorde atenție și să citeze lucrările academice publicate în diferite limbi.

4. Accesul deschis la publicații

ICI București:

1. Va solicita cercetătorilor să depună în depozitul instituțional sau în orice altă infrastructură adecvată o copie electronică, lizibilă automat, a textului integral (articol publicat și evaluat *inter pares* sau manuscris final evaluat *inter pares*), precum și metadatele aferente, înainte, concomitent sau după publicarea sub cea mai recentă versiune disponibilă a licenței internaționale publice Creative Commons Attribution (CC BY) sau a unei licențe care conferă drepturi echivalente. Licențele CC BY-NC, CC BY-ND, CC BY-NC-ND sau licențe echivalente pot fi aplicate formatelor de text de mare întindere. Cercetătorii sunt responsabili pentru depunerea în timp util a publicațiilor lor în depozitul instituțional. Această etapă se aplică și în cazul publicării în regim de acces deschis „Gold".

2. În cazul accesului deschis „Green", va solicita ca textul integral al tuturor publicațiilor evaluate *inter pares* menționate anterior să fie pus la dispoziție public și imediat, sub cea mai recentă versiune disponibilă a licenței internaționale publice Creative Commons Attribution (CC BY) sau a unei licențe care conferă drepturi echivalente. Licențele CC BY-NC, CC BY-ND, CC BY-NC-ND sau licențe echivalente pot fi aplicate formatelor de text de mare întindere.

3. Va sprijini activ modelul de acces deschis „Diamond", asigurându-se că editorii comunică în mod clar caracterul deschis al revistelor.

4. Va solicita utilizarea unor scheme de metadate recunoscute, validate și de încredere, licențiate sub CC0 sau echivalent, în conformitate cu principiile FAIR (date identificabile, accesibile, interoperabile și reutilizabile).

5. În scopul evaluării individuale sau instituționale a rezultatelor cercetării instituției și ale membrilor acesteia, institutul va lua în considerare respectarea cerinței de depunere în depozitul instituțional, după operaționalizarea acestuia, a publicațiilor (metadate, texte integrale), conform cerințelor menționate anterior.

6. Se vor alinia cu strategiile de păstrare a drepturilor (Rights Retention) și se vor licenția către editori doar drepturile necesare pentru publicare, protejând în același timp legislația națională privind drepturile de autor și drepturile secundare. Autorii (sau organizațiile acestora) vor trebui să asigure accesul deschis la manuscrisele acceptate de autor (AAM) sau la versiunea finală publicată (VoR) a articolelor de cercetare, în momentul publicării. Toate articolele de cercetare evaluate *inter pares* trebuie puse la dispoziție sub cea mai recentă versiune a licenței internaționale CC BY sau sub o licență care conferă drepturi echivalente. Pentru formatele de text de mari dimensiuni pot fi aplicate licențe precum CC BY-NC, CC BY-ND, CC BY-NC-ND sau echivalente.

7. Va încuraja cercetătorii să utilizeze depozitele de încredere, adecvate domeniului și, atunci când este relevant, servicii înregistrate, interoperabile sau federate prin EOSC.

8. Va adopta o abordare coerentă și impune cerințele menționate anterior pentru toate tipurile de publicații, inclusiv, dar fără a se limita la articole publicate în reviste, lucrări de conferință, cărți, capitole de carte și rapoarte, din toate disciplinele de cercetare.

5. Accesul deschis la datele de cercetare

ICI București:

1. Va solicita cercetătorilor să depună, în măsura în care este posibil, datele necesare pentru validarea rezultatelor prezentate în publicațiile științifice într-un depozit adecvat. Datele trebuie să fie însoțite de identificatori persistenți și, acolo unde este posibil, să fie legate cu publicațiile aferente.

2. Va solicita ca datele și serviciile să fie gestionate în conformitate cu principiile FAIR (date identificabile, accesibile, interoperabile și reutilizabile) și făcute deschise în măsura permisă de condițiile juridice. De asemenea, datele trebuie să fie trasabile și, ori de câte ori este posibil, disponibile pentru utilizări ulterioare.

3. Va respecta principiul „*cât mai deschis cu putinţă, dar atât de închis cât este necesar*". Dacă datele nu pot fi făcute publice din motive juridice, de confidențialitate sau din alte considerente (de exemplu, date sensibile sau cu caracter personal, secret comercial, drepturile terților, securitate cibernetică, caracteristici de dublă utilizare), acest aspect trebuie explicat clar. În toate cazurile, trebuie furnizate metadate care să asigure identificarea și localizarea datelor.

4. Va solicita cercetătorilor să depună un plan de gestionare a datelor (DMP) la compatimentul desemnat pentru fiecare proiect de cercetare în care sunt implicați.

5. Va solicita cercetătorilor să definească drepturile de utilizare prin atribuirea unor licențe adecvate, de preferat CC BY sau CC0 (sau echivalentul acestora), funcție de drepturile asupra bazei de date, natura datelor și condițiile depozitului.

6. Va solicita ca datele să fie stocate pentru o anumită perioadă (de exemplu, conform specificațiilor comunităților respective și/sau politicilor relevante). Durata minimă implicită de arhivare a datelor de cercetare este de 10 ani de la atribuirea unui identificator persistent. În cazul în care aceste înregistrări trebuie șterse sau distruse după expirarea perioadei obligatorii de arhivare ori din motive juridice și etice, astfel de acțiuni trebuie să țină cont de toate aspectele juridice și etice implicate.

6. Accesul deschis la rezultatele cercetării

ICI București:

1. Va solicita ca alte rezultate ale cercetării, precum fluxurile de lucru, protocoalele și software-ul, să fie gestionate în conformitate cu principiile *deschis* și *FAIR*, ținând cont de specificul tipului de rezultat. Rezultatele cercetării trebuie, de asemenea, să fie trasabile și, ori de câte ori este posibil, disponibile pentru utilizare ulterioară.

2. Va aplica principiul „*cât mai deschis cu putinţă, dar atât de închis cât este necesar*". În cazul în care rezultatele cercetării nu pot fi deschise din motive juridice, de confidențialitate, de securitate cibernetică, de potențial de utilizare dual sau din alte considerente (de exemplu, date sensibile sau date cu caracter personal), acest aspect trebuie explicat în mod clar. În toate cazurile, trebuie furnizate metadate care să

asigure identificarea (posibilitatea de a găsire a) datelor.

3. Va solicita cercetătorilor să definească drepturile de utilizare prin atribuirea unor licențe adecvate – licențe CC BY sau CC0 (sau echivalente).

7. Știință deschisă și Știință cu cetățenii

ICI București va încuraja activ adoptarea practicilor de Știință deschisă (dincolo de accesul deschis la publicații și date), cum ar fi implicarea în proiecte de știință cu cetățenii, evaluarea *inter pares* deschisă, utilizarea și crearea de resurse educaționale deschise, publicarea de date și conținut sub licențe deschise și standard etc.

8. Infrastructura

1. Se va asigura îndeplinirea de către serviciul tehnic dedicat (vezi Glosarul de termeni) a standardelor de calitate de încredere (compatibilitatea cu OpenAIRE, respectarea principiilor FAIR, disponibilitatea unei politici transparente privind depozitul, sprijinirea informației privind Cercetarea deschisă).

2. Se va asigura ca serviciul tehnic dedicat să fie înregistrat în registrele corespunzătoare și să fie interoperabil prin intermediul Ghidurilor OpenAIRE.

3. ICI București va asigura că orice infrastructură pe care o dezvoltă, o finanțează sau la care participă este guvernată în mod transparent, cu politici clare privind luarea deciziilor, sustenabilitatea și implicarea comunității.

4. ICI București, în baza unui plan adecvat, își va asuma angajamentul față de sustenabilitatea financiară pe termen lung a infrastructurii academice, inclusiv prin mecanisme de finanțare care nu depind exclusiv de fluxuri de venituri volatile.

5. ICI București va asigura că dezvoltarea infrastructurii respectă standardele deschise și permite auditarea externă, precum și examinarea critică din partea comunității.

6. Serviciul tehnic dedicat va trebui să permită utilizatorilor să își exporte datele în formate standard, pentru a evita dependența exclusivă de un furnizor (vendor lock-in) și pentru a asigura accesul continuu la rezultatele cercetării.

7. În cazul în care un depozit sau serviciile conexe sunt furnizate de o terță parte, ICI București se va asigura că furnizorul respectă principiile FAIR, principiile POSI (Principles of Open Scholarly Infrastructure) și, dacă este cazul, cerințele SLA.

8. Personalul ICI București va fi încurajat să utilizeze depozite de date de cercetare aparținând altor organizații, atunci când acestea sunt mai adecvate pentru un anumit proiect de cercetare sau domeniu științific.

9. Se va asigura ca serviciul tehnic dedicat să dispună de o politică de acces care garantează egalitatea de șanse, nediscriminarea și instruirea cuprinzătoare a utilizatorilor. Orice restricții de acces vor trebui comunicate clar tuturor utilizatorilor

potențiali, în mod transparent și în timp util.

10. Vor fi disponibile mecanisme de evaluare a calității accesului la serviciul tehnic dedicat.

9. Monitorizarea performanței și evaluarea activității de cercetare

ICI București se angajează:

1. Să asigure un cadru pentru monitorizarea performanței și evaluarea cercetării, care să stimuleze calitatea cercetării, precum și comportamentul și practicile specifice Științei deschise. Astfel de sisteme vor lua în considerare varietatea rezultatelor și activităților de cercetare, precum și impactul acestora asupra cercetătorilor în diferite etape ale carierei.

2. Să stabilească mecanisme de recompensare pentru cercetătorii care utilizează practici ale Științei deschise (de exemplu, partajarea rezultatelor provizorii prin platforme deschise, utilizarea de software deschis și a altor instrumente, participarea la proiecte de colaborare deschise (Știință cu cetățenii), partajarea datelor, evaluarea *inter pares* deschisă, măsuri pentru a asigura reproductibilitatea rezultatelor cercetării etc.); să adopte metrici pentru Știința deschisă și „indicatori responsabili", împreună cu modalități de recompensare a întregii diversități a rezultatelor și de înregistrare a impactului social mai larg al cercetării („metrici de generație următoare").

3. Să recompenseze nu numai rezultatele cercetării, ci și desfășurarea adecvată a acesteia, inclusiv partajarea timpurie și colaborarea deschisă.

4. Să utilizeze criterii și procese de evaluare inclusive, care respectă varietatea practicilor, activităților și disciplinelor științifice, inclusiv științele sociale și umaniste (SSH).

5. Să partajeze practicile cu alte instituții de cercetare pentru a permite învățarea reciprocă în procesele de monitorizare a performanței.

6. Să revizuiască criteriile, instrumentele și procesele de evaluare a cercetării și să asigure că acestea sunt în conformitate cu principiile și angajamentele Acordului pentru Reformarea Evaluării Cercetării (ARRA).

7. Să creeze mecanisme pentru evaluarea calitativă *inter pares*, susținută de indicatori bazați pe dovezi; să utilizeze în mod responsabil indicatorii cantitativi, inclusiv cei bazați pe prestigiul publicației, care nu vor substitui evaluarea conținutului și a contribuției științifice; să evite utilizarea clasamentelor organizațiilor de cercetare.

10. Formare

1. Compartimentele desemnate, în cooperare cu experți în Știință deschisă, vor organiza cursuri de instruire, în conformitate cu planurile anuale de formare, pentru a facilita

adoptarea Științei deschise și pentru a transmite cercetătorilor din toate etapele carierei, personalului de diseminare și altor membri ai personalului suport pentru cercetare competențele și expertiza necesare. Astfel de sesiuni de formare vor trebui să acopere competențele necesare pentru publicarea cu acces deschis, date deschise și FAIR, managementul datelor, integritatea cercetării, reproductibilitatea și Știința deschisă, precum și aspecte juridice legate de Știința deschisă. Competențele pentru Știința deschisă vor fi necesare la toate nivelurile de carieră.

2. ICI București va lua măsuri pentru a crește gradul de conștientizare în rândul cercetătorilor și al personalului suport cu privire la diferitele tipuri de proprietate intelectuală, problemele de autorat, rolul AI în cercetare și alte subiecte de interes.
3. Va trebui asigurată o finanțare adecvată pentru aceste activități și, în acest scop, ar trebui căutate sinergii cu organizațiile finanțatoare ale cercetării (RFO) și alte părți interesate.
4. Cercetătorii și membri ai personalului suport vor participa periodic la cursuri, sesiuni de formare sau seminarii care acoperă etica cercetării.
5. ICI București va organiza în mod regulat cursuri de conștientizare privind protecția datelor, pentru cercetători și membri ai personalului support.
6. ICI București va organiza sesiuni de formare privind modul de utilizare în mod legal a sistemelor de inteligență artificială.
7. Acțiuni de conștientizare și formare privind egalitatea de gen și prejudecățile de gen inconștiente vor fi organizate în mod regulat, pentru cercetători și membrii personalului support.
8. ICI București va face schimb de informații cu alte instituții despre practicile de evaluare și utilizează informațiile pentru învățarea reciprocă.

11. Monitorizarea conformității cu Politica și validitatea Politicii

Se vor institui fluxuri de lucru și vor fi definite responsabilități la nivel instituțional pentru monitorizarea conformității cu prezenta Politică.

Se va monitoriza dacă practicile de evaluare ating obiectivele vizate. Când este necesar, aceste practici vor fi revizuite și modificate.

Această Politică va fi revizuită și actualizată la fiecare 24 de luni, concomitent cu elaborarea unei noi versiuni a planului de acțiune menționat în capitolul 2.